

Sygn. akt IV P 530/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Grażyna Giżewska - Rozmus
Protokolant:	st. sekr. sądowy Danuta Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2015 r. w Olsztynie

na rozprawie sprawy z powództwa S. K. (1)

przeciwko (...) Spółka z o.o. w O. Zakład Pracy (...)

o zadośćuczynienie i wynagrodzenie

I. oddała powództwo,

II. przyznaje ze Skarbu Państwa (Kasy Sądu Rejonowego w Olsztynie) radcy prawnemu M. I. ustanowionemu pełnomocnikiem z urzędu powoda wynagrodzenie w kwocie (...) złotych podwyższone o stawkę podatku VAT,

III. nie obciąża powoda kosztami procesu na rzecz pozwanego.

IVP 530/14

UZASADNIENIE

Powód S. K. (1) w pozwie skierowanym przeciwko (...) sp. z o.o. w O. wniósł pierwotnie o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę z tytułu niewypłacenia mu należnych pieniędzy za wykonaną pracę. Wartość roszczenia określił na 10.000 zł. W uzasadnieniu obszernie opisał okoliczności uzasadniające wniesiony pozew, wskazując jako główną przyczynę dochodzonych roszczeń w zakresie zadośćuczynienia naruszenie jego dóbr osobistych w związku z brakiem wypłaty należnego wynagrodzenia. Przedmiotowy pozew wpłynął do Sądu Rejonowego w Olsztynie 18.06.2014r.

Zarządzeniem z dnia 06.08.2014r. powód, po ustanowieniu na jego rzecz pełnomocnika z urzędu, został wezwany do uzupełnienia braków formalnych pozwu. Braków tych w wyznaczonym terminie nie uzupełnił i zarządzeniem z dnia 01.09.2014r. zwrócono pozew.

Pismem z dnia 03.09.2014r. pełnomocnik powoda złożył wniosek o niezwracanie fizycznie pozwu i wpisanie sprawy pod nowy numer.

Pismem z dnia 19.09.2014r. strona powodowa podtrzymała stanowisko w sprawie. Jednocześnie w treści przedmiotowego pisma wskazano, iż w ramach niniejszego procesu powód dochodzi zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych, jak również wynagrodzenia za pracę. Wskazano, iż roszczenie w zakresie zadośćuczynienia powód wywodzi z naruszenia dóbr osobistych takich jak godność i zdrowie psychiczne. Wobec powoda, jako osoby

(...), bezprawnie naruszono dobro osobiste jakim jest godność , zdrowie, w tym zdrowie psychiczne, albowiem powód czuł w związku z tym duży żal, stres i miał poczucie krzywdy jak również zmniejszenie poczucia własnej wartości jako pracownika skoro pracodawca nie szanuje go i nawet nie wypłaca należnego mu wynagrodzenia.

Pismem z dnia 20.02.2015r. powód sprecyzował, iż dochodzi od pozwanego kwoty (...) tytułem zaległego wynagrodzenia wraz z odsetkami i kwoty(...)tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych wraz z ustawowymi odsetkami.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości wskazując na przedawnienie roszczenia o zadośćuczynienie za rzekome niewypłacenie powodowi należnych pieniędzy za wykonywaną pracę .

W uzasadnieniu wskazano, iż powód w okresie zatrudnienia od 01.01.2011r. do 30.06.2011r. otrzymywał wynagrodzenie w wysokości (...). W związku z faktem, że od ustania stosunku pracy i wymagalności roszczeń minęło ponad 3 lata roszczenie powoda należy uznać za przedawnione. Wskazano także, z ostrożności procesowej, że nawet gdyby powód otrzymał kwoty wynagrodzenia w wysokości jak sam pisze (...) zł co miesiąc), to przez 6 miesięcy zatrudnienia kwota wynagrodzenia, której powód rzekomo nie otrzymał wyniosłaby (...) Tymczasem sam powód przyznał, iż w późniejszym okresie otrzymał od głównej księgowej dodatkową kwotę (...) czy nawet (...) zł. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc zarzut przedawnienia i fakt wypłacenia powodowi wynagrodzenia w pełnej wysokości.

Na rozprawie w dniu 16.04.2015r. pełnomocnik pozwanego wskazała na zarzut przedawnienia dochodzonego wynagrodzenia.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Powód był zatrudniony u pozwanego (...) sp. z o.o. w O. na stanowisku konserwatora w okresie od 01.01.2011r. do 30.06.2011r. za wynagrodzeniem w wysokości (...) brutto wraz z premią uznaniową. Umowa uległa rozwiązaniu z upływem okresu, na który była zawarta.

(dowód: akta osobowe część B umowa o pracę, część A świadectwo pracy)

Powód wykonywał swoje obowiązki na terenie ośrodka (...) pozwanego w miejscowości R. nad jeziorem D. .

(bezsporne)

Wypłata wynagrodzenia miała następować do 10 dnia następnego miesiąca. Dokonywana była przez E. S. główną księgową pozwanego. E.S. przyjeżdżała kilka razy w miesiącu (...) i dokonywała płatności wynagrodzenia pracownikom w częściach (około dwóch) w miesiącu następującym po miesiącu przepracowanym lub jednorazowo do 10 dnia następnego miesiąca. Nigdy w okresie zatrudnienia powoda nie doszło do sytuacji aby pracownicy nie otrzymali całego należnego im wynagrodzenia.

W sytuacji gdy wypłaty były dokonywane jednorazowo pracownicy od razu podpisywali się na listach płac. Jeżeli wynagrodzenia płacono w ratach wówczas księgowa E.S. sporządzała osobne listy zaliczkowe, na których podpisywali się pracownicy a po dokonaniu pełnej wypłaty listy zaliczkowe były niszczone a pracownicy podpisywali się na listach płac.

W przypadku powoda zdarzało się, że wypłata była dokonywana w biurze przy ul.(...) w O..

(dowód: zeznania świadka E. S. k. 120v-121v, częściowo przesłuchanie S. K. k. 121v-124, listy wynagrodzeń k. 95-97)

Powód po otrzymaniu PITu od pracodawcy za 2011r. , co miało miejsce na początku 2012r., uznał, że nigdy takiego wynagrodzenia jak wskazane w tym dokumencie nie otrzymał. W celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji udał się do E. S.

(2). Nie mniej jednak nie uzyskał zadowolającego go rozwiązania sytuacji, twierdząc, że pracodawca powinien wypłacić mu brakującą część pensji.

Powód od czerwca 2012r. przebywa w zakładzie karnym .

Kilkanaście lat temu S. K. uległ wypadkowi komunikacyjnemu, który spowodował u niego uszkodzenie układu nerwowego, co objawia się zaburzeniami emocjonalnymi i zachowania. Powód pozostaje pod stałą opieką lekarza neurologa, który wypisuje mu leki w związku z jego zaburzeniami (...) (leki uspokajające). Powód przyjmuje wymienione lekarstwo w razie potrzeby gdy czuje nadmierne zdenerwowanie. Przy każdej nerwowej sytuacji, w tym takiej jak otrzymanie od pozwanego PITu za 2011r., powód źle się czuje , staje się nerwowy i przyjmuje większe ilości leku uspokajającego.

W związku z niewypłaceniem, według powoda, przez pracodawcę wynagrodzenia oraz otrzymaniem PITu za 2011r. powód nie odbywał dodatkowych konsultacji lekarskich w tym z (...) lub neurologiem związanych z jego stanem zdrowia. S. K. nie konsultował także z lekarzem faktu przyjmowania przez pewien czas po otrzymaniu PITu więcej niż 1 tabletki leku uspokajającego.

(dowód: przesłuchanie S. K. k. 121v-124)

Samodzielny Publiczny (...) w O. nadesłał informację, iż powód nie jest pacjentem tej placówki (k. 81). Zakład (...) we W. nadesłał kserokopie konsultacji (...) odbywanych przez powoda w okresie osadzenia go w tym (...). Z wpisów lekarza nie wynika aby powód cierpiał na pogorszenie stanu zdrowia psychicznego, w tym spowodowanego sytuacją ewentualnego nieuregulowania należności pracowniczych przez pozwanego i wystawienia PITu za 2011r..

(dowód: wkładka do książki zdrowia osadzonego k. 85-92)

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

W pozwie i pismach procesowych wniesionych po zwrocie pozwu w sprawie IV P 374/14 powód ostatecznie wskazał, że dochodzi dwóch roszczeń, a mianowicie wynagrodzenia za pracę u pozwanego oraz zadośćuczynienia w związku z naruszeniem jego dóbr osobistych.

Pozwany w zakresie zgłoszonego roszczenia o wynagrodzenie zgłosił zarzut przedawnienia.

Zgodnie z art. 291 § 1 k.p. roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń wynika, iż termin wypłaty wynagrodzenia określono na 10 dzień następnego miesiąca po miesiącu, za który przysługuje wynagrodzenie. Tym samym trzyletni termin przedawnienia w zakresie dochodzonego przez powoda wynagrodzenia należy liczyć od 11 dnia następującego po poszczególnych miesiącach, za które powód dochodzi wynagrodzeń. Bowiern jak wynika z pism procesowych strony powodowej, w ocenie powoda, nie otrzymał on części wynagrodzenia za wszystkie miesiące , w których łączył go stosunek pracy z pozwany. Nie wskazano innego, niż miesięczny, okresu rozliczeniowego (zeznania świadka i umowa o pracę powoda).

Pierwszy pozew w sprawie zarejestrowanej pod sygn. IV P 374/14 dotyczył tylko i wyłącznie roszczenia powoda w zakresie zadośćuczynienia za doznane krzywdy. Tak określony zakres roszczenia został wyraźnie wskazany w pozwie , który wpłynął do Sądu w dniu 18.06.2014r.. Z uwagi na nieuzupełnienie braków formalnych pozwu, pozew ten został zwrócony. Pismem z dnia 03.09.2014r. pełnomocnik powoda wniósł o niezwracanie fizyczne sprawy i zarejestrowanie jej pod nową sygnaturą. Tak też uczyniono. W nowej sprawie pismem procesowym z dnia 19.09.2014r. strona powodowa wskazała, że obok zadośćuczynienia dochodzi także zapłaty wynagrodzenia.

Analiza złożonych do akt pism procesowych oraz wydanych zarządzeń jednoznacznie wskazuje, że dopiero w piśmie z dnia 19.09.2014r. powód wskazał, że żąda także zapłaty zaległego wynagrodzenia. Tym samym, zasadny jest wniosek strony pozwanej w zakresie przedawnienia roszczenia o wynagrodzenie, albowiem już tylko od czerwca 2011r., który był ostatnim miesiącem świadczenia pracy przez powoda, upłynął okres 3 lat do chwili wniesienia pisma z 19.09.2014r.. W związku z tym roszczenie powoda w zakresie dochodzonego wynagrodzenia uległo przedawnieniu.

Należy jednak wskazać, iż również ustalenia faktyczne w sprawie przemawiają za oddaleniem powództwa w tym zakresie. Jak przyznał podczas rozprawy pełnomocnik powoda, powód miał otrzymywać miesięcznie (...)zł tytułem wynagrodzenia. W pozwie z czerwca 2014r. powód bardzo dokładnie opisał okoliczności otrzymania P. od pracodawcy za 2011r., rozmów z księgową pozwanego, dokonanie nagrania jednej z takich rozmów, a także wskazał, iż otrzymał 4 lub 5 razy kwoty po (...) od pracodawcy (miał je dostawać co tydzień). Natomiast na rozprawie w dniu 16.04.2015r. stwierdził, że otrzymywał od księgowej po (...)zł około 4 razy. Stwierdził, że w pozwie wpisał kwoty po (...) zł przez pomyłkę. Wskazał także, że były to kwoty obiecywane mu. Zdaniem Sądu, takie twierdzenia nie zasługują na uznanie albowiem w pozwie powód w sposób jednoznaczny i kategoryczny wpisał otrzymywane od księgowej wartości i dopiero na potrzeby procesu podał inną kwotę. Ponadto, powód bardzo często powołuje się na problemy ze swoją pamięcią co ma uwiarygodnić jego zeznania i twierdzenia zawarte w pozwie. Jednakże wydaje się, że pamięć powoda jest bardzo wybiórcza ponieważ pewne fakty podaje dokładnie, innych nie pamięta, a jeszcze inne (na co wskazano powyżej) zmienia w trakcie procesu. Warto dodać, iż w toku przesłuchania powód wskazał, że po rozmowach z księgową otrzymał dodatkowo tytułem wynagrodzenia około (...). W związku z tym jego roszczenie o wynagrodzenie również nie mogłoby być uwzględnione w dochodzonej kwocie albowiem należałoby ewentualnie pomniejszyć je o wskazane (...)

Jednocześnie świadek E. S. bardzo dokładnie opisała mechanizm dokonywania wypłat wynagrodzeń pracownikom. Jednocześnie stwierdziła, że w okresie zatrudnienia powoda nie było sytuacji aby pracownicy nie otrzymali pełnego wynagrodzenia. Sąd w swych ustaleniach oparł się na zeznaniach tego świadka, albowiem jej twierdzenia są logiczne i tworzą spójną całość, a w części znajdują potwierdzenie w przesłuchaniu powoda, który m.in. potwierdził sposób dokonywania wypłat pracownikom.

Reasumując, przytoczone okoliczności nie pozwoliły Sądowi na uznanie za wiarygodne twierdzeń strony powodowej w zakresie braku otrzymania całości wynagrodzenia i w związku z tym również stanowią podstawę oddalenia powyższego roszczenia.

Drugim ze zgłoszonych przez powoda roszczeń było zadośćuczynienie w związku z naruszeniem dóbr osobistych powoda takich jak cześć i zdrowie.

Zgodnie z art. 23 kc dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Art. 24.§ 1 kc przewiduje, iż ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Dodatkowo art.448 kc przewiduje, iż w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 stosuje się.

Ochrona dóbr osobistych przysługuje w przypadku bezprawnego działania sprawcy. Za bezprawne uznaje się każde działanie sprzeczne z normami prawnymi. Dodatkowo dla zasądzenia zadośćuczynienia oprócz ustalenia bezprawności naruszenia lub zagrożenia dóbr osobistych konieczne jest także ustalenie zawinionego działania.

„Obecnie przeważa pogląd, że przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, decydujące znaczenie ma nie tyle subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ile to, jaką reakcję wywołuje w społeczeństwie to naruszenie (...). Podkreśla się przy tym, że przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra, którego ochrony domaga się osoba zgłaszająca żądanie, należy brać pod uwagę całokształt okoliczności, a nie np. zwrot wyrwany z całej wypowiedzi. Różnorodność występowania w życiu społecznym dóbr osobistych podlegających ochronie cywilnoprawnej, a także ochronie przewidzianej w innych przepisach polskiego systemu prawnego, przesądza o niemożliwości jakiegos systematycznego ujęcia przesłanek ogólnych, których występowanie mogłoby przesądzić o tym, czy konkretne zdarzenie lub wypowiedź stanowią naruszenie któregoś z nich. Ocena musi być, i jest w praktyce orzeczniczej, dokonywana na tle konkretnego stanu faktycznego. Sąd w świetle konkretnego stanu faktycznego ocenia - stosując kryteria obiektywne - czy doszło do naruszenia dobra osobistego (dóbr osobistych) i czy zachodzą przesłanki do zastosowania któregoś ze środków ochrony przewidzianych w art. 24 bądź też w innych przepisach”. (Stanisław Dmowski, Roman Trzaskowski, Komentarz do art.23 Kodeksu cywilnego, 2014.03.01)

Jak wynika z okoliczności sprawy, powód bezprawnego zachowania pozwanego upatrywał w fakcie niewypłacenia mu pełnego wynagrodzenia a także w fakcie otrzymania P. za 2011r. z wynagrodzeniem, którego powód nigdy nie otrzymał.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż jak zostało to ustalone, powód przede wszystkim nie wykazał, że nie zostało mu wypłacone pełne wynagrodzenie. Owszem gdyby nawet uznać, że otrzymywał, jak wprost wskazał pełnomocnik powoda, (...) miesięcznie, to zgodnie z pierwotnym stanowiskiem S. K. miał on dostać od pozwanego na początku 2012r. kwotę około 4000 zł (cztery razy po 1000 zł). Tym samym jego ewentualne roszczenie pracownicze byłoby zaspokojone. Nie mniej jednak, zdaniem Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy trudno w ogóle mówić o naruszeniu dóbr osobistych powoda w tym godności i zdrowia. Fakty mające być przyczynkiem do naruszenia dóbr osobistych powoda zaistniały w okresie sześciu miesięcy 2011r. tj w trakcie zatrudnienia powoda u pozwanego i następnie na początku 2012r. , gdy powód otrzymał PIT. Powód nie wskazał w jaki sposób powyższe okoliczności wpłynęły na niego, w tym na jego kondycję psychiczną, a w szczególności pogorszyły zdrowie. Nie wskazał nic co miałoby o powyższym świadczyć. W zakresie swojego zdrowia psychicznego podnosił, że otrzymanie P. spowodowało, że bardziej się zdenerwował i przez pewien czas przyjmował większą ilość tabletek uspokajających. W tym kontekście trzeba podkreślić, co zeznał powód, iż wszystkie odbiegające od codziennej normy zdarzenia powodowały u niego zdenerwowanie i potrzebę zażycia większej ilości tabletek uspokajających. Ponadto powód nie skorzystał ani w okresie zatrudnienia ani po otrzymaniu P. z pomocy lekarza (...) w związku z podawanymi przez niego zachowaniami pozwanego mającymi uzasadnić dochodzone roszczenia. Sam zdecydował o wzięciu tabletek. Nie widział jednak potrzeby (czy raczej stan jego zdrowia nie wymagał) wizyty u lekarza w związku z powyższymi zdarzeniami. Należy także wskazać, że opisywane zdarzenia miały miejsce w pierwszej połowie 2011r. i następnie na początku 2012r. a pozew został złożony dopiero w czerwcu 2014r. Również w tym zakresie powód nie wskazał żadnych okoliczności usprawiedliwiających taką opieszałość, a które nie podważałyby twierdzeń o naruszeniu godności i zdrowia powoda.

Dodatkowo należy wskazać, iż powód zażądał nadesłania dokumentacji z placówek medycznych na okoliczność pogorszenia się jego stanu psychicznego w związku z naruszeniem przez pracodawcę dóbr osobistych powoda poprzez niewypłacanie wynagrodzenia. Sąd zgodnie z tym wnioskiem zwrócił się do wskazanych placówek. Nie mniej jednak ZOZ(...) odpowiedział, że powód w ogóle nie jest ich pacjentem. Natomiast z zapisów w dokumentacji nadesłanej z (...) W. nie wynika aby powód miał jakieś szczególne, z tym problemem związane, zaburzenia zdrowia psychicznego. Jest to o tyle istotne, że ostatnia z dokumentacji dotyczy okresu od czerwca 2012r. tj wówczas gdy powód powinien był odczuwać w stanie zdrowia skutki bezprawnego zachowania pracodawcy, na które się powołuje w niniejszej sprawie jako powodujące naruszenie jego dóbr osobistych.

Tym samym, w ocenie Sądu, w świetle poczynionych ustaleń faktycznych nie można uznać aby doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda i na podstawie przywołanych przepisów Sąd w tym zakresie oddalił powództwo.

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 102 k.p.c.. U podstaw powyższej decyzji leży fakt, iż obecnie powód przebywa w(...) i nie osiąga dochodu. Jednocześnie ma na utrzymaniu córkę, na którą obecnie łoży jedynie jej matka.

SSR Grażyna Giżewska- Rozmus